

Ε. Μ. Δ. Υ. Δ. Α. Σ / Κ. Μ.

ΕΝΩΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ
ΣΧΟΛΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Μανουσογιαννάκη 6, ΤΘ 50511 , Θεσσαλονίκη τηλ 2310-243271-2 fax 2310-243273
<http://emdydaskm.blogspot.com>, kmemdydas@gmail.com, <https://www.facebook.com/kmemdydas>

Θεσσαλονίκη, 30/5/2022

Αριθ. Πρωτ.: 155

Προς

1. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
(Γραφείο Υπουργού)
2. Υπουργείο Εσωτερικών
(Γραφείο Υπουργού)
3. Κ.Ε.Δ.Ε.
4. Πανελλήνια Ομοσπονδία ΕΜΔΥΔΑΣ
5. ΤΕΕ Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας

Θέμα: Παρατηρήσεις και προτάσεις της ΕΜΔΥΔΑΣ Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με τις Παιδικές Χαρές.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.

Με αφορμή το θλιβερό περιστατικό του τραυματισμού μικρού παιδιού εντός παιδικής χαράς στην νέα παραλία της Θεσσαλονίκης, παρακαλούμε να λάβετε υπόψιν σας τα κάτωθι διαλαμβανόμενα ως φορείς που εμπλέκονται αναφορικά με την ασφάλεια των παιδικών χαρών.

Καταθέτουμε κατωτέρω τις απόψεις μας, σχετικά με τις ελλείψεις και τα προβλήματα που εντοπίσαμε στα στάδια μελέτης, επίβλεψης, συντήρησης και διαχείρισης των παιδικών χαρών με σημαντικότερη επισήμανση περί της σχετικής Νομοθεσίας των Παιδικών Χαρών, η οποία είναι πολύπλοκη, διάτρητη και τελείως ασαφής.

Ιδιαίτερως δε αναφορικά με τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες των μηχανικών, μελών της Ένωσης μας, όπως επανειλημμένα σε διάφορους φορείς και υπηρεσίες έχουμε τονίσει, όταν συμβεί κάποιο ατύχημα οι αρμόδιες προς τη διερεύνηση ευθυνών αρχές (και δη οι

εισαγγελικές ή αστυνομικές) προχωρούν στην απόδοση ευθυνών χωρίς να υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα για την κατάσταση που επικρατεί στους Δήμους της Χώρας και χωρίς να κατέχουν τις κατάλληλες προς τούτο τεχνικές γνώσεις. Έχουμε αναφέρει πολλές φορές ότι απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, στο προανακριτικό στάδιο, ώστε να εξετάζονται όλα τα στοιχεία, αντικειμενικά και επιστημονικά.

Συγκεκριμένος παρουσιάζεται ο ρόλος του μηχανικού του Δημοσίου, εντός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των παιδικών χαρών με αποτέλεσμα να του αποδίδονται ευθύνες που δεν του αντιστοιχούν. Ο μηχανικός δεν είναι ούτε φύλακας των παιδικών χαρών αλλά ούτε και ο ελεγκτικός μηχανισμός λειτουργίας των, καθώς έχει ήδη θεσμοθετηθεί αρμόδιο όργανο, από την Πολιτεία, που πιστοποιεί τις παιδικές χαρές. Ούτε και μπορεί άλλωστε να επέμβει στην κατασκευή των οργάνων των παιδικών χαρών καθώς υπάρχουν πιστοποιημένες εταιρείες που κατασκευάζουν τα παιχνίδια των παιδικών χαρών. Επισημαίνουμε δε ότι ο μηχανικός δεν έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει το κλείσιμο μιας παιδικής χαράς όταν δεν πληρούνται οι προδιαγραφές, ούτε έχει την ευθύνη της ορθής χρήσης του χώρου όταν υπάρχει απόφαση για την τοποθέτηση πινακίδας στην οποία αναγράφεται ότι η χρήση της παιδικής χαράς γίνεται με ευθύνη των γονέων ή των συνοδών των ανηλίκων. Οι μηχανικοί των Δήμων δεν έχουν καν την ευθύνη λειτουργίας για τις μη πιστοποιημένες παιδικές χαρές, καθώς οι Δήμοι έχουν την υποχρέωση να εκταμιεύσουν χρήματα (με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου) για την απόκτηση απαραίτητων πιστοποιητικών καταλληλότητας, ήδη από τις σχετικές διατάξεις του έτους 2014.

Οι παιδικές χαρές ήταν κλειστές για δύο χρόνια λόγω κορωνοϊού. Με δεδομένο ότι για λόγους αίσθησης της ελευθερίας των παιδιών αλλά και για λόγους αρχιτεκτονικής αισθητικής, κατασκευάστηκαν περιφράξεις χαμηλές, ύψους 1,00 έως 1,50 μέτρου, αυτό είχε ως αποτέλεσμα να εισέρχονται άτομα μεγαλύτερης ηλικίας (παρκούρ κ.λ.π.) αλλά και πολλές φορές άτομα με παραβατική συμπεριφορά, δημιουργώντας μεγάλες καταστροφές. Οι καταστροφές και η καταπόνηση των οργάνων των παιδικών χαρών πέραν του ότι δημιουργούν προβλήματα ασφάλειας στα παιχνίδια, δημιουργούν μεγάλο κόστος για την επισκευή τους, τα οποία επωμίζονται οι πολίτες της χώρας. Το κυριότερο όμως είναι ότι προξενούν βλάβες στα όργανα των παιδικών χαρών οι οποίες δεν γίνονται εύκολα αντιληπτές, ακόμη και από έμπειρους ελεγκτές (κούνιες, τσουλήθρες κ.λ.π.). Η μη ύπαρξη συγκεκριμένου πλαισίου για τον τρόπο φύλαξης αυτών, αφήνει στην διακριτική ευχέρεια κάθε Δήμου το ζήτημα (άλλες κλειδώνονται, άλλες είναι ανοιχτές και άλλες είναι χωρίς περίφραξη αλλά με φύλακα).

Κατά την άποψη μας, η Πολιτεία πρέπει να διοργανώνει δωρεάν σεμινάρια για τις υπηρεσίες που απασχολούνται με την λειτουργία, την κατασκευή και την εποπτεία των παιδικών χαρών. Το ΤΕΕ πρέπει να μετέχει ενεργά σε αυτή την διαδικασία. Για τις ήδη υφιστάμενες Παιδικές Χαρές πρέπει να δημιουργηθεί θεσμικό πλαίσιο πιο αναλυτικό και με συγκεκριμένα βήματα που θα είναι επαρκώς προσδιορισμένα και δεν θα επιδέχονται οιαδήποτε αμφισβήτηση. Θα πρέπει να υπάρξει σαφής καθορισμός και τυποποίηση των ελέγχων και των πιστοποιήσεων χρονικά, και με σαφή διάκριση των αρμοδιοτήτων και των ρόλων όσων εμπλέκονται στις αντίστοιχες διαδικασίες. Κάθε όργανο παιδικής χαράς θα πρέπει να συνοδεύεται από το εγχειρίδιο λειτουργίας του, όπου θα αναφέρεται η απαίτηση των ελέγχων και η περιοδικότητα αυτών σύμφωνα και με τις EN βάσει των οποίων έχει πιστοποιηθεί. Θα πρέπει να καθοριστεί ευδιάκριτα, ποιος συγκεκριμένα υπάλληλος είναι αρμόδιος της ορθής και ασφαλούς λειτουργίας της κάθε παιδικής χαράς και θα μπορούσε να οριστεί μία Επιτροπή σε επίπεδο Περιφέρειας (με εξειδικευμένο προσωπικό διάφορων Φορέων) που να αποφασίζει πότε θα λειτουργεί και πότε θα κλείνει μία παιδική χαρά με πολύ αυστηρά κριτήρια. Να κωδικοποιηθεί τέλος η νομοθεσία και να δημιουργηθούν πρότυπες διαδικασίες σε κάθε στάδιο που αφορά τις παιδικές χαρές (μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, διαχείριση).

Θα σας παρακαλούσαμε να μελετήσετε προσεκτικά τις επισυναπτόμενες επιστημόνες μας, οι οποίες, κατά την άποψή μας, θα μπορούσαν να αποτελέσουν την βάση ενός διαλόγου μεταξύ των φορέων που θα μπορούσε να φέρει αποτελέσματα προς την κατεύθυνση ενός αυστηρώς καθορισμένου νομικού πλαισίου και ενός αυστηρώς επίσης καθορισμένου συστήματος παρακολούθησης της ορθής και ασφαλούς λειτουργίας των παιδικών χαρών ολόκληρης της Επικράτειας.

II. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

Με την υπ' αριθ. 28492/11. 5. 2009 Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών «Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια» (Φ.Ε.Κ. Β' 931/18. 5. 2009), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 παρ. 2 του Ν. 3731/2008, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Στο άρθρο 1 αυτής, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 27934/11. 7. 2014 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών (Φ.Ε.Κ. Β' 2029/25. 7.

2014), ότι: «1. Παιδική χαρά είναι ο οριοθετημένος υπαίθριος χώρος του ΟΤΑ που προορίζεται για ψυχαγωγία ανηλίκων, **χωρίς την επίβλεψη προσωπικού** 2. Η παιδική χαρά αποτελείται από εξοπλισμό (όργανα - κατασκευές), ο οποίος είναι ειδικά σχεδιασμένος για ατομικό ή ομαδικό παιχνίδι. Πρέπει επίσης να είναι χωροθετημένη και σχεδιασμένη με τρόπο ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια και η υγεία όλων των παιδιών», στο άρθρο 6, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από την παρ. 6 του άρθρου 1 της ως άνω υπ' αριθ. 27934/11. 7. 2014 υπουργικής απόφασης, ότι: «1. **Η παιδική χαρά λειτουργεί με ευθύνη του οικείου ΟΤΑ**, ο οποίος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία της και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας. 2. **Ο ΟΤΑ οφείλει να ελέγχει την τήρηση του προγράμματος συντήρησης** και γενικά τη σωστή λειτουργία της παιδικής χαράς. Ειδικότερα οφείλει να τηρεί το πρότυπο ΕΛΟΤ EN Σε κάθε περίπτωση πρέπει να: α) Τηρεί φάκελο κατασκευαστή, διαθέσιμο προς επιθεώρηση, ανά πάσα στιγμή, με τις τεχνικές προδιαγραφές όλων των εξοπλισμών β) Καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα τακτικής συντήρησης του εξοπλισμού και των επιφανειών πτώσης και εξασφαλίζει την συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ασφαλείας σε μόνιμη βάση. γ) Τηρεί βιβλίο συμβάντων, αριθμημένο και θεωρημένο από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας, στο οποίο θα καταγράφονται αναλυτικά οι συνθήκες τυχόν ατυχημάτων, παρατηρήσεις ή παράπονα χρηστών. δ) Μεριμνά για την τήρηση της καθαριότητας του εξοπλισμού και του περιβάλλοντος χώρου της παιδικής χαράς. 3. **Ο οικείος ΟΤΑ λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για τη φύλαξη της παιδικής χαράς και καθορίζει το ωράριο λειτουργίας της**», στο άρθρο 7, ότι: «1. **Συντήρηση νοείται κάθε εργασία από ειδικευμένο προσωπικό**, η οποία έχει σκοπό να διατηρήσει ή να επαναφέρει τον εξοπλισμό της παιδικής χαράς στο επίπεδο λειτουργίας και ασφαλείας που είχε κατά το στάδιο της αρχικής εγκατάστασης του, **καθώς και του ελέγχου που πραγματοποιήθηκε από τον αναγνωρισμένο φορέα ελέγχου**. 2. **Η συντήρηση της παιδικής χαράς πρέπει να σχεδιάζεται και να διενεργείται σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN** ή ισοδύναμα αυτών, τις οδηγίες του κατασκευαστή και τη συχνότητα χρήσης του εξοπλισμού Για το λόγο αυτό θα πρέπει: α. Να συντάσσεται πρόγραμμα τακτικής συντήρησης. β. Να τηρείται πρωτόκολλο καθημερινού ελέγχου για κάθε παιδική χαρά και να καταγράφονται τυχόν βλάβες. Ο έλεγχος αφορά στον εξοπλισμό, στο έδαφος, στην περιήφραξη και στον χώρο γύρω από την παιδική χαρά. Ενδεικτικά σημεία ελέγχου είναι η καθαριότητα του εξοπλισμού και του περιβάλλοντος χώρου, η τήρηση των αποστάσεων ανάμεσα στον εξοπλισμό και στο έδαφος, η κατάσταση του δαπέδου, οι εκτεθειμένες θεμελιώσεις, τα αιχμηρά άκρα, τα τμήματα που λείπουν, η δομική αριότητα και η υπερβολική φθορά κινούμενων ή μη τμημάτων. γ. Να εξασφαλίζεται η άμεση επισκευή του φθαρμένου

εξοπλισμού ή τμημάτων αυτού και ό,τι άλλο κρίνεται αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλίζεται συνεχώς η ασφαλής παραμονή των παιδιών στην παιδική χαρά. δ. Να τίθεται εκτός λειτουργίας ο εξοπλισμός, ο οποίος θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των παιδιών, έως ότου επισκευαστεί και να αντικαθίσταται, όταν κρίνεται ότι η επισκευή του είναι αδύνατη. Εάν ένα μόνο τμήμα του εξοπλισμού είναι προς αντικατάσταση, θα πρέπει τα παραμένοντα τμήματα να εξακολουθούν να είναι λειτουργικά και ασφαλή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφαλείας των προτύπων, άλλως τίθεται εκτός λειτουργίας το σύνολο του εξοπλισμού», στο άρθρο 9 ότι: «3.α. Ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης συγκροτεί σε κάθε νομό τριμελή επιτροπή, που έχει διετή θητεία, με την ονομασία **«Επιτροπή Ελέγχου Παιδικών Χαρών»** β. Έργο της Επιτροπής είναι η αξιολόγηση της καταλληλότητας λειτουργίας της παιδικής χαράς. Η καταλληλότητα της παιδικής χαράς βεβαιώνεται με απόφασή της στην οποία ορίζεται και η διάρκεια της ισχύος της», στο άρθρο 10 ότι: «1. Η **Επιτροπή Ελέγχου Παιδικών Χαρών διενεργεί αυτεπάγγελτα περιοδικούς ελέγχους στις παιδικές χαρές δικαιοδοσίας της**. Εάν διαπιστώσει ότι έχουν μεταβληθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων έχει χορηγηθεί το πιστοποιητικό καταλληλότητας της παιδικής χαράς, τότε, θέτει εύλογη προθεσμία στην οικεία δημοτική ή κοινοτική αρχή για την επαναφορά της παιδικής χαράς στην κατάσταση, που αυτή είχε κατά το χρόνο έκδοσης του πιστοποιητικού καταλληλότητας ...» και στο άρθρο 11 ότι: «Ο Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ.) και κάθε άλλος φορέας διαπιστευμένος για το σκοπό αυτό από το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης, αναγνωρίζονται ως αρμόδιοι φορείς για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ασφαλείας των παιδικών χαρών».

Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω διατάξεις οι μηχανικοί – υπάλληλοι των Δήμων δεν εμπλέκονται στις διαδικασίες αδειοδότησης των παιδικών χαρών ούτε ελέγχου των οργάνων τους ή της συντήρησής τους, καθώς η τήρηση των αυξημένων όρων ασφαλείας της λειτουργίας τους απαιτούν **ειδικευμένο προσωπικό και όργανα** (Επιτροπή Ελέγχου Παιδικών Χαρών, ΕΛΟΤ). Άλλωστε, εκφεύγει της αρμοδιότητάς τους και το ζήτημα της φύλαξης των παιδικών χαρών, το οποίο είναι ουσιώδες για την ασφαλή λειτουργία τους (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 198282/4213/30. 1. 2017 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα «Εκτιμήσεις και προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη για ζητήματα λειτουργίας και ασφαλείας των παιδικών χαρών», σύμφωνα με το οποίο «Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες κατευθύνσεις και πρότυπα για τους τρόπους περιφραξής και φύλαξης Κάθε Δήμος αντιμετωπίζει σε διαφορετική ένταση προβλήματα φύλαξης παιδικών χαρών. Η μη ενιαία ανταπόκριση των Δήμων αντικατοπτρίζει, έως ένα βαθμό, ... την απουσία κοινού θεσμικού πλαισίου Αναδεικνύονται ζητήματα οικονομικής δυσχέρειας των Δήμων για την ανάθεση της φύλαξης των εν λόγω χώρων σε υπαλλήλους ή για τη

σύναψη σχετικών συμβάσεων έργου με ιδιώτες ... 2. **Τα ζητήματα της ορθής περιφραξης και της επαρκούς φύλαξης των παιδικών χαρών είναι αναγκαίο να ενταχθούν, με σαφήνεια και προκαθορισμένους όρους, στο πλαίσιο της πιστοποίησής τους, διαφορετικά η διοικητική αυτή πράξη κινδυνεύει να καταστεί αλυσιτελής, στην περίπτωση που οι πιστοποιημένες παιδικές χαρές παραμένουν αφύλακτες».**

Στο ίδιο ως άνω έγγραφό του ο Συνήγορος του Πολίτη εισηγείται προς την εκτελεστική εξουσία, μεταξύ άλλων, τα εξής: «3. **Να ορισθεί ως υποχρεωτική η αυτοψία των μελών των Επιτροπών Ελέγχου Παιδικών Χαρών πριν την χορήγηση του πιστοποιητικού καταλληλότητας** δεδομένου ότι από τη νομοθεσία ορίζεται ως έργο της Επιτροπής η αξιολόγηση της καταλληλότητας λειτουργίας των παιδικών χαρών. 4. **Να προβλεφθούν, για τους Δήμους που έχουν σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες για την οικονομική υποστήριξη της φύλαξης, κατάλληλοι τρόποι διασφάλισης αυτής, είτε με τα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία, είτε με την οργάνωση εθελοντικών δομών για το συγκεκριμένο σκοπό.** 5. **Να παρασχεθούν σαφείς οδηγίες για το κλείδωμα των παιδικών χαρών, καθώς αυτές αποτελούν κοινόχρηστους χώρους** 7. **Πέρα από τη συνεργασία της Αστυνομίας ή της Δημοτικής Αστυνομίας, απαιτούνται τακτικοί αυτεπάγγελτοι έλεγχοι, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία (αρθρ. 10 της ΥΑ 28492/11.05.09), από τα μέλη των Επιτροπών Ελέγχου Παιδικών Χαρών, ώστε να υπάρξει παρακολούθηση και καταγραφή της πορείας των πιστοποιημένων παιδικών χαρών.** 8. **Να εκπαιδευτούν κατάλληλα οι υπάλληλοι που αναλαμβάνουν την παραλαβή των τεχνικών έργων των παιδικών χαρών, ώστε να μπορούν να κρίνουν με επάρκεια την ασφάλεια όλου του χώρου**».

Ενόψει των ανωτέρω είναι σαφές ότι η γενική πρόβλεψη του άρθρου 6 της υπ' αριθ. 28492/11. 5. 2009 Απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, ότι: «*Η παιδική χαρά λειτουργεί με ευθύνη του οικείου ΟΤΑ*», **δεν αρκεί για τη στοιχειοθέτηση πειθαρχικής και ποινικής ευθύνης των μηχανικών που στελεχώνουν τις Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων, σε ό,τι αφορά τη λειτουργία, φύλαξη και συντήρηση των παιδικών χαρών.**

III. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ.

A. Μελέτη.

Σύμφωνα με τον ως άνω ορισμό της παιδικής χαράς (Υ.Α. 28492/18-5-2009, άρθρο 1) «*Παιδική Χαρά είναι ο οριοθετημένος υπαίθριος χώρος του ΟΤΑ που προορίζεται για ψυχαγωγία ανηλίκων, χωρίς την επίβλεψη προσωπικού*». Από τον ορισμό αυτό συνάγεται δύνανται να δημιουργηθούν διάφορες παρανοήσεις αναφορικά με την επίβλεψη

και προστασία των παιδιών. Με την σχετική τροποποίηση του ορισμού της παιδικής χαράς, θα πρέπει να τοποθετηθεί πληροφοριακή πινακίδα, στην είσοδο, για υποχρεωτική συνοδεία και επίβλεψη του παιδιού από γονέα ή κηδεμόνα.

Στον τομέα της ασφάλειας των οργάνων, εκτός από την εφαρμογή προτύπων EN, τα προϊόντα πρέπει να φέρουν Πιστοποιητικό Βεβαίωσης Ελέγχου και Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης, από τον Ε.Λ.Ο.Τ., από το Σύστημα Ποιότητας EN ISO 9001:2008 και από το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης EN ISO 14001: 2004. Παρόλα αυτά, είναι με παράδοξο αλλά πραγματικό το γεγονός ότι δεν υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση του μελετητή μηχανικού δημοσίου, στις προδιαγραφές/πρότυπα.

Οι πρότυπες προδιαγραφές **δεν παρέχονται δωρεάν** στους Δήμους και στις αρμόδιες υπηρεσίες ώστε να υπάρχει η δυνατότητα χρήσης τους από οποιονδήποτε εμπλεκόμενο. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι δεν είναι επαρκείς οι αναλύσεις των προδιαγραφών σχετικά με το αντικείμενο του κατασκευαστή. Βάσει της σχετικής νομοθεσίας, η μελέτη απαιτεί τα όργανα της παιδικής χαράς να έχουν προδιαγραφές που προβλέπονται στα συστήματα ποιότητας. Αυτό όμως δεν εξασφαλίζει την τελική ποιότητα καθώς **δίνεται η δυνατότητα στον ανάδοχο να κατασκευάσει τα όργανα, με βάσει τις προδιαγραφές και δεν τον υποχρεώνει να τα αγοράσει από εταιρία που εφαρμόζει τα συστήματα ποιότητας** ξεκινώντας από την πρώτη ύλη μέχρι το τελικό αποτέλεσμα. Έτσι, οι κατασκευαστές προμηθεύονται **υλικά αμφιβόλου ποιότητας**, μην έχοντας την σχετική πιστοποίηση για κατασκευή οργάνων παιδικών χαρών. Ποιος εγγυάται το ίδιο τελικό αποτέλεσμα (ασφάλεια, ποιότητα), όταν η νομοθεσία δεν προστατεύει την βιωσιμότητα του συστήματος ποιότητας που η ίδια θεσμοθέτησε;

Όπως προβλέπει η σχετική νομοθεσία, τα όργανα των παιδικών χαρών πιστοποιούνται **άπαξ**. Δυστυχώς, η επαναπιστοποίηση αυτών και η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης κρίνεται από τις εταιρείες πιστοποιήσεων (αν προκύπτει αλλαγή νομοθεσίας ή κάτι άλλο). Αυτό δημιουργεί μεγάλα κενά στην ποιότητα συντήρησης της παιδικής χαράς. Το θέμα της πιστοποίησης των οργάνων της παιδικής χαράς προτείνουμε **να συνδεθεί με την συντήρηση της παιδικής χαράς** και να θεσμοθετηθεί ο βέλτιστος χρόνος και ο τρόπος επαναπιστοποίησης.

Το κριτήριο της επαρκούς περιφραξης είναι δυστυχώς ένα από τα σημαντικότερα σημεία ασφάλειας που αφορούν στις παιδικές χαρές και δεν αποσκοπεί μόνο στο να μην εξέρχονται τα παιδιά από αυτές αλλά και στην αποφυγή καταστροφών από βανδαλισμό εκτός ωραρίου λειτουργίας και κατά συνέπεια στην μείωση δαπανών για επισκευές. Τουλάχιστον για τις παιδικές χαρές οι οποίες δεν εντάσσονται σε κάποιο πάρκο ή άλλο δημόσιο χώρο (είναι απομονωμένες) κρίνεται απαραίτητη, **η δημιουργία ελάχιστων**

προδιαγραφών για τις περιφράξεις καθώς και η ένταξη των προδιαγραφών αυτών στη διαδικασία πιστοποίησής τους, με σκοπό την αποφυγή βανδαλισμών.

Το Υπουργείο, η ΚΕΔΕ και το ΤΕΕ πρέπει να εστιάσουν στο μεγάλο αυτό πρόβλημα των παιδικών χαρών και να δώσουν αυστηρή σειρά προτεραιότητας με την εκπόνηση κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου. Να υπάρξουν, δηλαδή, πρότυπες μελέτες παιδικών χαρών αλλά και μελέτες εφαρμογής που θα ισχύουν σε όλη την Επικράτεια και θα αποτελούν αποκλειστικό οδηγό για κάθε μελετητή, πιστοποιητή και κατασκευαστή. Οι παιδικές χαρές να ταξινομηθούν ανά ηλικία και να προβλεφθεί δυνατότητα ένταξης οργάνων παιδικής χαράς, για έφηβους, σε πάρκα (καθώς εξαφανίστηκαν τα λούνα παρκ).

Θα μπορούσε επίσης να δημιουργηθεί μια ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εσωτερικών (και όχι σε επίπεδο Δήμων) με σκοπό την αναλυτική καταγραφή και τη συνεχή ενημέρωση, των προβλημάτων που παρουσιάζονται σε παιδικές χαρές και αθλητικές εγκαταστάσεις, ανά Δήμο, με σκοπό να ενημερώνονται άμεσα οι αρμόδιες επιτροπές και οι φορείς πιστοποίησης αλλά και για την δημιουργία ή βελτίωση των προδιαγραφών που αφορούν όλες τις ανάγκες για ασφάλεια και φύλαξη.

B. Επίβλεψη –κατασκευή.

Λόγω και της ως άνω εξειδικευμένης νομοθεσίας, η οποία παρουσιάζει πολλές ασάφειες, θεωρούμε ότι θα πρέπει να υπάρχει συνεχής ενημέρωση, εκπαίδευση και ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που αφορούν σε παιδικές χαρές ή αθλητικές εγκαταστάσεις για όλους τους εμπλεκόμενους υπαλλήλους είτε είναι μηχανικοί είτε εμπλέκονται σε άλλο στάδιο της λειτουργίας των παιδικών χαρών.

Θα μπορούσε το Υπουργείο ή το ΤΕΕ, να διαθέτει όλες τις πληροφορίες και να τις μοιράζεται με τους αρμόδιους μηχανικούς με σκοπό την αποφυγή προβλημάτων και δυστυχημάτων. Η υπάρχουσα πλατφόρμα συζήτησης του Υπουργείου δεν ασχολείται με τεχνικά ζητήματα αλλά μόνο με την ερμηνεία των Υπουργικών Αποφάσεων. Πιστεύουμε, επομένως, ότι το ΤΕΕ ή το Υπουργείο (με την κατάλληλη στελέχωση) θα μπορούσαν να αναλάβουν την κάλυψη των τεχνικών θεμάτων και των θεμάτων ασφάλειας. Επίσης, θα μπορούσαν να διαθέτουν ελεύθερα τα πρότυπα/προδιαγραφές, για τους χρήστες-μηχανικούς των ΟΤΑ (με τη χρήση προσωπικών κωδικών).

Γ. Πιστοποίηση Παιδικών Χαρών (νέες και υφιστάμενες).

Τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του ως άνω θεσμικού πλαισίου στις υφιστάμενες παιδικές χαρές είναι πολλά και διαφορετικά. Όσον αφορά στην

καταλληλότητα του χώρου υπάρχουν παιδικές χαρές που δεν διαθέτουν τίτλους ιδιοκτησίας ή αντιμετωπίζουν άλλα χωροταξικά προβλήματα.

Οι παιδικές χαρές ως ενιαίος χώρος πιστοποιούνται ως προς την λειτουργικότητα τους. Δυστυχώς δεν είναι υποχρεωτική η αναφορά σε ημερομηνία λήξης του πιστοποιητικού επομένως, ο επανέλεγχος δεν ακολουθεί κάποιο προγραμματισμό. Οι Δήμοι, για οικονομικούς κυρίως λόγους, δεν προχωρούν συχνά σε επανέλεγχο και επαναπιστοποίηση των παιδικών χαρών ή των οργάνων τους.

Πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στην χρηματοδότηση των παιδικών χαρών με αυξημένα κονδύλια (σε σχέση με άλλα έργα) για την πιστοποίησή τους και την αναδιαμόρφωσή τους με βάση τις ανάγκες και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Σύμφωνα με την Υ.Α. των παιδικών χαρών, η Επιτροπή Ελέγχου Παιδικών Χαρών συντάσσει πρακτικό καταλληλότητας των παιδικών χαρών. Οποιαδήποτε άλλη συγκρότηση Επιτροπής, μη θεσμική, μπορεί να εξυπηρετεί τοπικές καταστάσεις αλλά δεν έχει νομική κάλυψη.

Επειδή η ασφάλεια των παιδικών χαρών είναι ο απώτερος σκοπός της πιστοποίησης και του ελέγχου, τονίζουμε ότι αυτό επιτυγχάνεται μόνο, χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις και επιρροές διαπροσωπικών σχέσεων. Σε αυτήν την κατεύθυνση, προτείνουμε, ο Πρόεδρος της Επιτροπής να παραμείνει αιρετός από τον ίδιο Δήμο, όμως οι μηχανικοί της επιτροπής να επιλέγονται από διαφορετικούς Φορείς, ο ένας να έχει ειδικότητα Πολιτικού Μηχανικού και ο δεύτερος να ανήκει σε οποιαδήποτε ειδικότητα Μηχανικού, να εκπαιδεύονται υποχρεωτικά πριν την ανάληψη των καθηκόντων και να μην ορίζονται για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών. Με αυτόν τον τρόπο, λόγω και της υποστελέχωσης των Δήμων, θα αποφευχθεί το φαινόμενο όπου ο ελεγκτής μηχανικός, ελέγχει στην πραγματικότητα τον εαυτό του. Επίσης, η συμμετοχή των μηχανικών σε επιτροπές άλλων Δήμων συμβάλει στην ενημέρωση, ανταλλαγή εμπειριών και εμπλουτισμό γνώσεων. Και το πιο σημαντικό όλων, θα αποφευχθεί η γνωστή περίπτωση όπου ο Πρόεδρος επιτροπής (Αντιδήμαρχος) θα ασκήσει πολιτικές πιέσεις στον μηχανικό του ίδιου Δήμου.

Θα πρέπει επίσης, να συνταχθούν Πίνακες ελέγχου, για την διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής και την αποφυγή λαθών. Θα πρέπει μάλιστα να συνταχθούν τυποποιημένοι πίνακες ελέγχου, αξιολόγησης και αναφοράς ώστε ο έλεγχος, να διευκολυνθεί και να εφαρμόζεται ομοιόμορφα και θεσμοθετημένα με δυνατότητα διεξαγωγής συμπερασμάτων και αποφάσεων για κατάλληλες παρεμβάσεις.

Θα πρέπει, τέλος, να δημιουργηθεί ένας δημόσιος Φορέας, με διεπιστημονική στελέχωση, με εμπειρία και γνώσεις σχετικά με τους ελέγχους και τις πιστοποιήσεις των

παιδικών χαρών και των αθλητικών εγκαταστάσεων, που να ελέγχει και να πιστοποιεί βάσει μιας ολοκληρωμένης και κωδικοποιημένης νομοθετικής ρύθμισης. Θα πρέπει να μπορεί να συντονίζει τις απαιτούμενες ενέργειες σε κάθε στάδιο δραστηριότητας και ελέγχου. Επίσης, να κατευθύνει με κριτήρια σχεδιασμού, τους μελετητές, να συμβάλει στην επιμόρφωση των μελετητών, κατασκευαστών και επιβλεπόντων, με σεμινάρια και ημερίδες. Να μπορεί να συμμετέχει στον έλεγχο και την πιστοποίηση των χώρων και να οργανώνει δράσεις ενημέρωσης και επιμόρφωσης με σκοπό την διάδοση γνώσης σχετικά με την ασφάλεια και υγιεινή σε αυτούς τους χώρους.

Δ. Συντήρηση.

Στη χώρα μας, δυστυχώς, υπάρχει περιορισμένη έρευνα σχετικά με τις παιδικές χαρές και την ασφάλεια σε αυτές με αποτέλεσμα, να μην ανταποκρίνονται οι νομοθετικές ρυθμίσεις, στην πραγματικότητα.

Δεν υπάρχει υποχρέωση ελέγχου των θεμελίων των υφισταμένων οργάνων παιδικών χαρών (με ελλιπή στοιχεία) συνεπώς, η συντήρηση παρέχεται βάσει μακροσκοπικού ελέγχου.

Δεν υπάρχει η δυνατότητα τήρησης πρωτοκόλλου καθημερινού ελέγχου για κάθε παιδική χαρά (στον εξοπλισμό, στο έδαφος, στην περιφραγή και στον χώρο γύρω από την παιδική χαρά) όπου να καταγράφονται τυχόν βλάβες. Το προσωπικό για ελέγχους και συντηρήσεις, δεν επαρκεί ενώ όσοι ασχολούνται δεν είναι εκπαιδευμένοι ούτε έχουν τις απαιτούμενες εξειδικευμένες γνώσεις. Θα πρέπει να προσληφθεί προσωπικό (για δωρη καθημερινή απασχόληση) με εξειδικευμένες γνώσεις (ή να εκπαιδευτεί ανάλογα) σε θέματα συντήρησης και επισκευής παιδικών χαρών. Ο κάθε Δήμος πρέπει να διαθέτει μεγαλύτερη δαπάνη και περισσότερο προσωπικό, για την φύλαξη, την άμεση αντιμετώπιση μικρών φθορών και την καλή λειτουργία των παιδικών χαρών.

Για τις υφιστάμενες παιδικές χαρές, πρέπει να προστεθούν προδιαγραφές και να τεθούν συγκεκριμένα βήματα, αναλυτικά, βασισμένα σε νομοθετικό πλαίσιο. Να είναι ξεκάθαρο ότι για κάθε βλάβη που αναφέρεται, πρέπει να απομονώνεται άμεσα, όλη η παιδική χαρά.

Η συντήρηση κάθε παιδικής χαράς θα πρέπει να συνδεθεί με την πιστοποίησή της, σε διάφορα στάδια. Συγκεκριμένα, μετά από αποκατάσταση των οργάνων, λόγω βανδαλισμών, πρέπει να νομοθετηθεί η υποχρεωτική επαναπιστοποίησή τους πριν την επαναλειτουργία τους. Για να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις και οι κακές συνεννοήσεις, η εταιρία που αναλαμβάνει τον έλεγχο να μπορεί να επιλέγει τον πιστοποιητή.

Δεν καθορίζεται σαφώς το πλαίσιο των συντηρήσεων, για παράδειγμα, κάθε πότε πρέπει να γίνεται ο έλεγχος (και όχι λιγότερο από 2 φορές την εβδομάδα), τι θα συμπεριλαμβάνει, από ποια εξειδικευμένα συνεργεία και με ποιο τρόπο θα γίνονται οι όποιες αποκαταστάσεις. Συνεπώς πρέπει να καθοριστούν νομοθετικά οι προβλεπόμενες εργασίες συντήρησης, από εξειδικευμένα συνεργεία με κατάλληλες ειδικότητες και βέλτιστο αριθμό προσωπικού.

Πρέπει να υπάρχουν ακριβείς και συγκεκριμένες οδηγίες για τον έλεγχο των παιδικών χαρών, την συντήρηση και το πότε πρέπει να γίνονται οι πιστοποιήσεις με απόλυτη ακρίβεια αλλά και σαφήνεια. Αυτή την στιγμή αυτό δεν υφίσταται καν ως πρόβλεψη. Τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 1176-1, ΕΛΟΤ EN 1176-2, ΕΛΟΤ EN 1176-3, ΕΛΟΤ EN 1176-4, ΕΛΟΤ EN 1176-5, ΕΛΟΤ EN 1176-6 και ιδίως το ΕΛΟΤ EN 1176-7 δεν δίνουν τα εχέγγυα που απαιτεί ένα θέμα που αφορά την προστασία της υγείας και της σωματικής ακεραιότητας των παιδιών.

Τέλος, κάθε επιτροπή ελέγχου πρέπει να καταγράφει τα απαιτούμενα στοιχεία, κατά την επιτόπια αυτοψία σε ειδικό έντυπο με την μορφή ερωτηματολογίου, με βάση τα κριτήρια καταλληλότητας από την σχετική προς τούτο νομοθεσία.

E. Διαχείριση.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, υπάρχει σημαντική έλλειψη εργατοτεχνικού και επιστημονικού προσωπικού καθιστώντας προβληματική τόσο την συντήρηση όσο και την διαχείριση μιας παιδικής χαράς, αφήνοντας εκτεθειμένους στη δικαιοσύνη, τους μηχανικούς των Δήμων, σε περίπτωση ατυχήματος. Το θέμα της φύλαξης των παιδικών χαρών, θεωρούμε ότι είναι το πιο σημαντικό σημείο στην διαχείρισή τους και επίσης θεωρούμε ότι είναι ο βασικός παράγοντας, στα ατυχήματα.

Η μη ύπαρξη συγκεκριμένου πλαισίου για τον τρόπο φύλαξης αυτών, αφήνει στην διακριτική ευχέρεια κάθε Δήμου το ζήτημα (άλλες κλειδώνονται, άλλες είναι ανοιχτές και άλλες είναι χωρίς περίφραξη αλλά με φύλακα).

Με αφύλακτες παιδικές χαρές, οι βανδαλισμοί είναι συνεχείς και κατά την διάρκεια της ημέρας αλλά και της νύχτας. Οι παιδικές χαρές δεν φυλάσσονται, ούτε παρακολουθούνται.

Δεν υπάρχει κανένας έλεγχος από την Αστυνομία. Θα μπορούσε να προβλέπεται νομοθετικά κάποιος έλεγχος από την Δημοτική Αστυνομία, κατά τις ώρες λειτουργίας.

Το σύστημα καταγγελίας φθορών χρειάζεται επανασχεδιασμό καθώς δεν καλύπτει όλες τις πιθανότητες λάθους, στην λειτουργία του. Θα πρέπει να αναρτώνται τα τηλέφωνα μίας εξειδικευμένης υπηρεσίας (με επιστημονικό προσωπικό που θα ασχολείται

αποκλειστικά με τις παιδικές χαρές), έξω από κάθε παιδική χαρά, ώστε **να υπάρχει συμμετοχή των δημοτών όσον αφορά την άμεση ενημέρωση για τις καταστροφές** που παρουσιάζονται στις παιδικές χαρές, για την ασφάλεια των παιδιών όσο και των μεγαλύτερων που τα συνοδεύουν.

Διαχείριση καταγγελιών. Υπάρχει πρόβλημα διαχείρισης των καταγγελιών. Θα πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός εκπαιδευμένων υπαλλήλων, ανά υπηρεσία, στους οποίους θα διοχετεύονται τα προβλήματα που αναφέρουν οι κάτοικοι ή οι χρήστες των παιδικών χαρών.

Να θεσμοθετηθεί η υποχρεωτική φύλαξη των παιδικών χαρών τουλάχιστον κατά την ώρα λειτουργίας (με πρόσληψη προσωπικού που θα εξειδικευτεί ή σε ανάγκη, από ιδιωτική εταιρία).

Να καθοριστεί με επιχειρήματα, ποιος είναι αρμόδιος να λειτουργήσει μία παιδική χαρά και να οριστεί μία Επιτροπή σε επίπεδο Περιφέρειας (με εξειδικευμένο προσωπικό διάφορων Φορέων) που να **αποφασίζει πότε θα λειτουργεί και πότε θα κλείνει μία παιδική χαρά με πολύ αυστηρά κριτήρια.**

Να εξεταστεί η χρησιμοποίηση κάμερας, με αυστηρή κάλυψη (εκτός ωραρίου λειτουργίας) μόνο του χώρου της παιδικής χαράς και με την κατάλληλη προστασία προσωπικών δεδομένων (π.χ. τοποθέτηση ενημερωτικής πινακίδας, χρησιμοποίηση των στοιχείων με εισαγγελική άδεια κ.λ.π.) για την ελαχιστοποίηση των βανδαλισμών. Σε αυτήν την περίπτωση, θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα κάλυψης του κόστους αποκατάστασης των φθορών από βανδαλισμούς, με το κόστος της βιντεοσκόπησης.

Οι Δήμοι τέλος θα πρέπει να ενεργήσουν ανάλογα ώστε **να φέρουν τον κόσμο πιο κοντά στους δημόσιους χώρους.** Είτε με προγράμματα δημοσιότητας και ανάδειξης παιδικών χαρών, αθλητικών εγκαταστάσεων, πάρκων κ.λ.π., είτε με εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης του κοινού στην κατάλληλη χρήση των δημοσίων χώρων.

Η Πρόεδρος

Κριστίνα Ηλέκτρα Μακνέα

Για το Δ.Σ.

Ο Γενικός Γραμματέας

Νέστορας Τσουμαλάκος